

Назва дисципліни	Структурний аналіз та моделювання економіки регіону
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредитів / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач (і)	Пелех Оксана Богданівна
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, в соцмережі	http://rshu.edu.ua/121-personalii/1232-pelekh-oksana-bohdanivna
E-mail викладача:	peleho@ukr.net
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації: на кафедрі згідно з графіком консультацій

Цілі навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування системи знань, умінь та навиків щодо структурного аналізу та моделювання економіки регіону; формування знань з методології, методики та інструментарію побудови економіко-математичних моделей, їх аналізу та використання.

Завдання дисципліни:

- навчитися аналізувати та давати оцінку структурним змінам і зрушенням, які мали та мають місце за нинішнього часу в економічному розвитку регіонів України;
- набуття практичних навичок, умінь щодо моделювання економічних процесів на регіональному рівні.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка та освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» РДГУ дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності:

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності:

СК01. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК05. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК06. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати:

P4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

P6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

P10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

P15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

P23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

P25. Вміти моделювати та удосконалювати бізнеспроцеси, проектувати та впроваджувати інвестиційні проекти, в тому числі у сфері інформатизації діяльності суб'єктів господарювання.

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Передумови вивчення дисципліни «Структурний аналіз та моделювання економіки регіону» відсутні.

Мотивація здобувачів вищої освіти полягає:

- формування почуття задоволення від пізнання нового;
- усвідомлення розширення власних перспектив у плані знайомства з дійсністю, відкриття невідомих сторін оточуючої дійсності – закономірностей творчості;
- формування стійкої тенденції до продовження креативної діяльності;
- вузькі соціальні мотиви (прагнення отримати схвалення, посісти гідне місце в соціальній групі, підтвердити свій статус, підвищити рівень креативності, артистизму);
- мотиви соціального співробітництва, спілкування з іншими людьми упродовж здобуття вищої освіти.

Спільна (групова) діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни «Структурний аналіз та моделювання економіки регіону» може бути:

- 1) за рівнем навчальних можливостей здобувачів – гомогенною та гетерогенною;
- 2) за особливостями розподілу навчальних завдань – однорідною, диференційованою, кооперованою, індивідуально груповою;
- 3) за часом функціонування – пролонгованою та локальною.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні курсу передбачає:

- підготовку до аудиторних занять та опрацювання матеріалу практичних робіт;
- вивчення окремих тем або питань змістового модуля, які у робочій програмі винесено на самостійне опрацювання;
- виконання диференційованих завдань;
- підготовку рефератів та реферативних повідомлень, виступів на заняттях;
- виконання завдань для самоконтролю, що передбачає розв'язання практичних завдань, проходження тестів, відповідей на питання тощо;
- виконання творчих завдань, передбачених дисципліною.

Перелік тем

1. Поняття структурних змін і зрушень в економіці. Економічний розвиток та структурні зміни і зрушення
2. Методика аналізу структурних змін і зрушень
3. Структурний аналіз економічного розвитку економіки регіону
4. Аналіз розвитку секторальної структури економіки регіону
5. Структурні зміни в зовнішньоекономічній діяльності регіонів
6. Сутність, концептуальні засади й особливості структурної політики
7. Структурно-функціональне моделювання розвитку економіки регіону
8. Структурно-функціональне прогнозування розвитку економіки регіону

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Бицюра Ю. Структурні зрушення в економіці європейських країн. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2016. №3. С.59-72.
2. Бодров В., Шепетько Р. Структурна політика в умовах загострення міжнародної конкуренції. Міжнародна економічна політика. 2014. №2. С.78-98.
3. Горняк О. В., Пилипенко Ю. І. Структурна політика України в умовах глобалізації світового господарства. Економічний вісник Національного гірничого університету. 2014. № 3. С. 9-16.
4. Єрохін С. А. Структурна трансформація національної економіки (теоретико-методологічний аспект). К.: Світ знань, 2002. 528 с.
5. Кавтиш О. П. Структурна політика як основа модернізації національного господарства в сучасних умовах. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2013. №10. С.16-22.
6. Кобзистий М. О. Інституціональні умови реалізації структурних зрушень у трансформаційній економіці. Науково-технічна інформація. 2005. №2. С.34-38.
7. Коломицева О. В. Економічна оцінка структурних зрушень у соціально-економічних системах. Бізнес Інформ. 2011. № 6. С. 153–155.
8. Коломицева О. В. Структурні зрушення в економіці: сутність та напрями трансформації. Продуктивні сили і регіональна економіка. 2008. Ч. 2. С.186-191.
9. Кузьмін О. Є., Пирог О. В. Секторна модель розвитку національного господарства України в умовах постіндустріального суспільства. Бізнес Інформ. 2013. №7. С.8-13.
10. Луцков В. О. Структурна політика: сутність, категорії та функції. Вісник СумДУ. Серія: економіка. 2012. № 1. С.141-147.
11. Мельник А. Структурні дисбаланси розвитку економіки регіонів України. Журнал європейської економіки. Березень 2012. Том 11 (№ 1). С.115-137.
12. Мельниченко О. А. Миколук В. М. Специфіка структурних зрушень та структурної політики. Актуальні проблеми державного управління, 2012. №2. С.15-21.
13. Оліскевич М. О. Економічне моделювання динамічних процесів розвитку ринку праці: монографія. Львів, 2015. 339 с.
14. Пасінович І. І. Структурна політика як системоутворюючий елемент соціально-економічної політики держави. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2015. Вип. 4. С.31-36.
15. Пелех О. Б. Чинники зміни структури сучасної економіки. Бізнес Інформ. 2018. №1. С.28-34.
16. Попадинець Н. М. Стратегічні цілі державної структурної політики України. Регіональна економіка. 2014. №1. С.175-183.
17. Радіонова І. Ф., Усик В. І. Макроекономічний аналіз національної економіки. Київ: КНЕУ. 2015. 302 с.
18. Романова Т.В. Державна структурна політика економічного розвитку в контексті інтеграційних змін: монографія. Полтава: ПолтНТУ, 2016. 372 с.
19. Свінцов О. М., Скірка Н. Я., Гаврилко П. П. Національна економіка: теоретичні аспекти оптимізації структури. Науковий вісник НЛТУ України. 2012. Вип. 22.4. С.187-196.
20. Сіденко В. Структурні трансформації у світовій економіці: виклики для України: аналітична доповідь. К. : Заповіт, 2017. 182 с.
21. Скірка Н. Я. Структурні трансформації в економіці України та оптимізація механізму державного регуляторного впливу. Науковий вісник НЛТУ України. 2008. Випуск 18.4. С.233-242.
22. Структурні зміни та економічний розвиток України / Геєць В. М., Шинкарук Л. В., Артёмова Т. І. та ін.; за ред. д-ра екон. наук Л. В.Шинкарук; НАН України; Ін-т екон. та прогнозів. К., 2011. 696 с.
23. Структурно-інституціональні трансформації та економічна безпека держави / за ред. О. С. Власюк, А. І. Мокій. Львів: Апріорі, 2012. 836 с.

24. Трубнік Т. Є. Методологічні аспекти статистичного аналізу розвитку секторальної структури національної економіки. Економічний аналіз. 2012. Випуск 10. Частина 2. С. 76-82.
25. Україна-2015: національна стратегія розвитку. К.: Український Форум, 2008. 73 с.
26. Шинкоренко Т. П. Структурні зміни в економіці України: порівняння із загальносвітовими тенденціями. Економіка і прогнозування. 2006. № 1. С. 77-92.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Електронна бібліотека РДГУ. URL: <http://server.rdgu-dkm.rv.ua/library/>.
2. vipreshebnik. URL: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/>.
3. Буковинська бібліотека. URL: <https://buklib.net/books/21875/>.
4. osvita.ua. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/.
5. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidruchniki.com>.
6. Сайт Верховної ради України. URL: <http://www.rada.com.ua>.
7. Он-лайн бібліотека для студентів. URL: <https://www.twirpx.com/>.
8. Додаток Google AdWords. URL: <https://ads.google.com>.
9. Законодавство України : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
10. Бізнес-портал: <http://www.buziness.info>.
11. Загальноекономічний глосарій : <http://www.ssu-ekonomika.net>.
12. Інтернет портал для управлінців: <http://www.management.com.ua>.

Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль).

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання*	Методи оцінювання результатів навчання**
ЗК03.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	P4.	Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
ЗК08.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	P23.	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
СК01.	Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.	P4.	Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
		P6.	Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10

			способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.		
СК05.	Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	P15.	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
СК06.	Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.	P10.	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
СК10.	Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.	P10.	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
СК12.	Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.	P15.	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
		P25.	Вміти моделювати та удосконалювати бізнеспроцеси, проектувати та впроваджувати інвестиційні проекти, в тому числі у сфері інформатизації діяльності суб'єктів господарювання.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10

СК14.	Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	P15.	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО6 М10
		P23.	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.	МН1 МН2 МН3 МН4	МО2 МО6 М10
		P25.	Вміти моделювати та удосконалювати бізнеспроцеси, проектувати та впроваджувати інвестиційні проекти, в тому числі у сфері інформатизації діяльності суб'єктів господарювання.	МН1 МН2 МН3 МН4	МО2 МО6 М10

* МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань); МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

** МО1 – екзамен; МО2 – усне або письмове опитування; МО3 – колоквиум; МО4 – тестування; МО5 – командні проекти; МО6 – реферати, есе; МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; МО8 – студентські презентації та виступи на наукових заходах; МО9 – захист лабораторних і практичних робіт; МО10 – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни «Структурний аналіз та моделювання економіки регіону»

Поточне оцінювання та самостійна робота								Залік	Сума
Модуль 1					Модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
5	5	5	5	5	5	5	5		
МКР 20					МКР 20			20	100

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
T1	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
T2	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
T3	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	2	5

	Виконання завдань самостійної роботи.	3	
T4	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
T5	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
<i>Модульний контроль</i>		-	20
T6	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
T7	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
T8	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	2 3	5
<i>Модульний контроль</i>		-	20
<i>Залік</i>		-	20
Разом:		100	

Система та критерії оцінювання у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90–100	A	відмінно	здобувач вищої освіти (ВО) виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82–89	B	дуже добре	здобувач ВО вільно володіє теоретичним	Достатній (конструктивно-варіативний)		

			матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна			
74–81	C	добре	здобувач ВО вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64–73	D	задовільно	здобувач ВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)		
60–63	E	достатньо	здобувач ВО володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не захищено
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів,	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не захищено

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.